

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра політології та державного управління

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної
і навчальної роботи та рекрутації
проф. Саврилюк С. В.

2015 р.

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Р О Б О Ч А П Р О Г Р А М А

нормативної навчальної дисципліни

підготовки магістрів

галузь знань 1501 «Державне управління»

спеціальності 8.15010002 «Державна служба»

Луцьк 2015

Робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» для підготовки магістрів спеціальності «Державна служба».

✓ 2015 р. – 9 с.

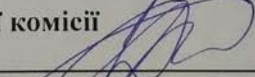
Розробник: Малиновський В. Я., професор кафедри політології та державного управління, д. політ. н., професор

Рецензент: Яцишин М. М., завідувач кафедри теорії та історії держави і права, д. юрид. н., професор

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри політології та державного управління протокол № 11 від 25 березня 2015 р.

Завідувач кафедри: Бортніков В. І.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією історичного факультету, протокол № 1 від 30.09, 2015 р.

Голова науково-методичної комісії історичного факультету Денисюк В. І.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету, протокол № 3 від 18.11, 2015 р.

Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 2	1501 «Державне управління»	нормативна
	8.15010002 «Державна служба»	
Модулів 3	Державна служба	Рік підготовки 1 курс
Змістових модулів 1		Семестр 1
ІНДЗ: є		Лекції 12 год.
Загальна кількість годин 60		Практичні (семінари) 8год.
Тижневих годин (для денної форми навчання):	Магістр	Самостійна робота 36 год.
Аудиторних 2		Індивідуальна робота 4 год.
самостійної роботи 3,6 індивідуальної роботи 0,4		Форма контролю: <u>залік</u>

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання дисципліни «Вступ до спеціальності» є надання знань щодо базових засад державного управління, системи публічної влади та публічної служби

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Вступ до спеціальності» є:

- надати студентам знання щодо моделі публічної влади в Україні та системи органів публічної влади;

- ознайомити студентів зі світовими трендами організації державного та муніципального управління, публічної служби;

- ознайомити студентів зі світовим та національним досвідом місцевого самоврядування.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- організацію публічної влади в демократичній державі;

- історичні аспекти державного управління та місцевого самоврядування;

- основи територіальної організації влади;

- світові тенденції організації державного управління та державної служби.

вміти:

- визначити основні недоліки існуючої моделі публічної влади в Україні;

- визначити основні напрями адміністративно-територіальної реформи в Україні.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Вступ до спеціальності

Тема 1. Суспільний лад та форма правління в Україні. Система публічної влади в Україні.

Сучасна модель органів публічної влади. Характеристика органів державної влади та органів місцевого самоврядування та їх взаємодія.

Тема 2. Історичний досвід державно-управлінської діяльності.

Структура влади і управління в умовах Визвольних змагань 1919-1920 рр. Практика державно-управлінської діяльності в Українській РСР. Особливості державного управління на початковому етапі незалежності. Конституційна модель державного управління. Проблеми державного управління та місцевого самоврядування на сучасному етапі державотворення.

Тема 3. Адміністративно-територіальна реформа в Україні: передумови, системність, механізми.

Правові засади адміністративно-територіальної реформи. Основні напрями реформування системи державного управління і територіального устрою України. Застосування зарубіжної практики реформування. Реформування інституту державної служби та служби в органах місцевого самоврядування.

Тема 4. Територіальна організація влади.

Поняття територіальної організації публічної влади. Сучасні доктрини територіальної організації влади. Державна територія як просторова основа здійснення публічної влади. Принципи територіальної організації влади. Особливості моделі публічної адміністрації в Україні.

Тема 5. Світові тенденції організації державного управління та державної служби.

Американський та європейський підходи до визначення державного управління. Сучасні моделі публічного управління. Типологія систем державного управління в зарубіжних країнах. Зарубіжні моделі інституту публічної служби. Еволюція інституту державної та муніципальної служби в Україні.

Тема 6. Місцеве самоврядування: світовий та вітчизняний досвід. Європейська хартія місцевого самоврядування.

Становлення та розвиток місцевого самоврядування. Еволюція місцевого самоврядування в Україні. Основні моделі місцевого самоврядування. Європейська хартія місцевого самоврядування – базовий документ побудови систем місцевого самоврядування європейських країн.

3. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лек.	Практ.	Інд. роб.	Сам. роб.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Вступ до спеціальності					
Тема 1. Суспільний лад та форма правління в Україні. Система публічної влади в Україні.	10	2	2	-	6
Тема 2. Історичний досвід державно-управлінської діяльності.	10	2	2	-	6
Тема 3. Адміністративно-територіальна реформа в Україні: передумови, системність, механізми.	10	2	-	2	6
Тема 4. Територіальна організація влади.	10	2	2	-	6
Тема 5. Світові тенденції організації державного управління та державної служби.	10	2	-	2	6
Тема 6. Міське самоврядування: світовий та вітчизняний досвід. Європейська хартія місцевого самоврядування.	10	2	2	-	6
Усього годин	60	12	8	4	36

4. Теми семінарських занять

Таблиця 3

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Характеристика сучасної моделі публічної влади в Україні та її особливості та недоліки 1. Взаємодія органів державної та муніципальної влади. 2. Характеристика органів державної влади, створених останнім часом. 3. Роль місцевого самоврядування в сучасній моделі публічної влади. 4. Взаємовідносини центру і регіонів.	2
2	Особливості і проблеми державно-управлінської діяльності у період незалежності 1. Державне управління на початковому етапі незалежності (1990-1996 рр.). 2. Конституційна модель державного управління (1996-2004 рр.). 3. Зміни в державному управлінні після Помаранчевої революції (2005-2010 рр.). 4. Державно-управлінські передумови Революції гідності (2010-2014 рр.) 5. Особливості сучасної моделі державного управління.	2
3	Територіальна організація влади в Україні та підходи до її реформування 1. Еволюція та сучасний стан територіального устрою України.	2

	2. Особливості моделі публічної адміністрації. 3. Зарубіжний досвід просторово-адміністративної організації. 4. Концептуальні підходи реформування територіального устрою та публічної адміністрації.	
4	Місцеве самоврядування в Україні 1. Передумови місцевого самоврядування. 2. Становлення місцевого самоврядування в Україні. 3. Характеристика існуючої муніципальної моделі в Україні. 4. Основні напрями реформування місцевого самоврядування.	2
	Разом	8

5. Самостійна робота

Таблиця 4

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Світові тенденції організації державного управління та державної служби.	4
2	Історичний досвід державно-управлінської діяльності.	2
3	Особливості і проблеми державно-управлінської діяльності у період незалежності	6
4	Еволюція науки державного управління та її особливості	3
5	Основні етапи розвитку управлінської думки	4
6	Світові тенденції організації державного управління та державної служби.	4
7	Система публічної влади в Україні.	2
8	Характеристика сучасної моделі публічної влади в Україні та її особливості та недоліки	4
9	Адміністративно-територіальна реформа в Україні: передумови, системність, механізми.	3
10	Територіальна організація влади в Україні та підходи до її реформування	4
	Разом	36

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) готується студентом у формі написання творчої роботи з таких тем:

1. Історичні аспекти становлення і розвитку науки державного управління.
2. Характеристика моделі державного управління в Україні.
3. Порівняльний аналіз систем державного управління України в період Визвольних змагань 1917-1920 років.
4. Порівняльний аналіз систем публічного управління Волинській області.
5. Взаємозв'язок державного управління та політики.
6. Роль принципів державного управління в діяльності органів та посадових осіб.
7. Основні риси державного управління.
8. Закони державного управління та їх роль у практиці управління.
9. Поняття функцій державного управління.
10. Характеристика класичних підходів до систематизації функцій держуправління.
11. Зміст функцій управління та їх взаємозв'язок.

12. Реалізація політико-адміністративних функцій в Україні.
13. Сучасні методи державного управління.
14. Форми взаємовідносин громадянина та органів державної влади.
15. Політична відповідальність у сфері виконавчої влади.
16. Загальна характеристика системи публічної влади України.
17. Президент України – Глава держави і гарант державного суверенітету, прав і свобод людини і громадянина, територіальної цілісності України.
18. Інститут президентства і виконавча влада.
19. Поняття та правовий статус органів виконавчої влади.
20. Види органів виконавчої влади та їх компетенція.
21. Система органів виконавчої влади України.
22. Роль уряду в системі виконавчої влади.
23. Роль Прем'єр-міністра у системі виконавчої влади України.
24. Взаємовідносини Кабінету Міністрів України та Верховної Ради України.
25. Роль міністра в системі виконавчої влади.
26. Принципи розмежування політичних та адміністративних функцій на рівні міністерства.
27. Взаємозв'язок та співпраця місцевих держадміністрацій з органами місцевого самоврядування.
28. Етапи становлення державного управління у Волинській області.
29. Формування системи виконавчої влади у Волинській області.
30. Формування місцевого самоврядування у Волинській області.
31. Власні та делеговані повноваження. Вітчизняна практика виконання власних та делегованих повноважень.
32. Система державного управління в Україні на початковому етапі Незалежності (1991-1994 роки).
33. Система організації державного управління України (2004-2009).
34. Система організації державного управління України (2009-2014).
35. Сучасна система державного управління в Україні (з 2014 р.)
36. Проблема розмежування політики і адміністрації в державному управлінні.
37. Вплив видів і форм держави на державне управління.
38. Сутність концепції публічної адміністрації.
39. Особливості адміністративної реформи в Україні.
40. Проблеми адміністративно-територіального устрою України.
41. Тенденції розвитку держави як суб'єкта управління.
42. Передумови місцевого самоврядування.
43. Становлення місцевого самоврядування в Україні.
44. Характеристика існуючої муніципальної моделі в Україні.
45. Основні напрями реформування місцевого самоврядування.
46. Характеристика сучасної моделі публічної влади в Україні та її особливості та недоліки
47. Взаємодія органів державної та муніципальної влади.
48. Характеристика органів державної влади, створених останнім часом.
49. Роль місцевого самоврядування в сучасній моделі публічної влади.
50. Взаємовідносини центру і регіонів.
51. Територіальна організація влади в Україні та підходи до її реформування

52. Еволюція та сучасний стан територіального устрою України.
53. Особливості моделі публічної адміністрації.
54. Зарубіжний досвід просторово-адміністративної організації.
55. Концептуальні підходи реформування територіального устрою та публічної адміністрації.

Питання на залік

1. Сучасна модель органів публічної влади.
2. Характеристика органів державної влади та органів місцевого самоврядування та їх взаємодія.
3. Структура влади і управління в умовах Визвольних змагань 1919-1920 рр.
4. Особливості і проблеми державно-управлінської діяльності у період незалежності
5. Державне управління на початковому етапі незалежності (1990-1996 рр.).
6. Конституційна модель державного управління (1996-2004 рр.).
7. Зміни в державному управлінні після Помаранчевої революції (2005-2010 рр.).
8. Державно-управлінські передумови Революції гідності (2010-2014 рр.)
9. Особливості сучасної моделі державного управління (з 2014 року).
10. Конституційна модель державного управління.
11. Проблеми державного управління та місцевого самоврядування на сучасному етапі державотворення.
12. Правові засади адміністративно-територіальної реформи.
13. Основні напрями реформування системи державного управління і територіального устрою України.
14. Застосування зарубіжної практики реформування.
15. Реформування інституту державної служби та служби в органах місцевого самоврядування.
16. Поняття територіальної організації публічної влади.
17. Сучасні доктрини територіальної організації влади.
18. Державна територія як просторова основа здійснення публічної влади.
19. Принципи територіальної організації влади.
20. Особливості моделі публічної адміністрації в Україні.
21. Американський та європейський підходи до визначення державного управління.
22. Сучасні моделі публічного управління.
23. Типологія систем державного управління в зарубіжних країнах.
24. Зарубіжні моделі інституту публічної служби.
25. Еволюція інституту державної та муніципальної служби в Україні.
26. Становлення та розвиток місцевого самоврядування.
27. Еволюція місцевого самоврядування в Україні.
28. Основні моделі місцевого самоврядування.
29. Європейська хартія місцевого самоврядування – базовий документ побудови систем місцевого самоврядування європейських країн.

1. Методи навчання

У процесі навчання застосовуються такі методи:

1. Пояснювально-ілюстративний або інформаційно-рецептивний.
2. Репродуктивний (репродукція-відтворення)
3. Проблемного викладу.
4. Дискусійний.

7. Методи та засоби діагностики успішності навчання

Для визначення рівня засвоювання студентами навчального матеріалу використовуються такі методи діагностики і оцінювання знань та вмінь:

- поточний контроль (оцінювання усних і письмових відповідей) на семінарських заняттях;

- поточний модульний контроль після вивчення змістовного модуля;

- виконання та захист ІНДЗ;

Формою підсумкового контролю успішності навчання є залік, який проводиться в усній формі.

2. Розподіл балів, які отримують студенти

Для визначення рівня засвоювання студентами навчального матеріалу використовуються такі методи діагностики і оцінювання знань та вмінь:

1. Поточний контроль (оцінювання усних і письмових відповідей) на семінарських заняттях (максимум 30 балів);

2. Поточний модульний контроль після вивчення змістовного модуля у вигляді модульної контрольної роботи (максимум 60 балів);

3. Виконання та захист ІНДЗ, яке зараховується у поточний контроль (максимум 10 балів);

4. Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

Таблиця 5

Поточний контроль						Модульний контроль	Загальна кількість балів	
Модуль 1			Модуль 2			Модуль 3		
Змістовний модуль 1						ІНДЗ		МКР 1
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	10	60	100
5	5	5	5	5	5			

**Критерії оцінювання
навчальних досягнень студентів на семінарських заняттях**

Таблиця 6

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними; відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні»
	2	Студент мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні», може самостійно знайти в підручнику відповідь
	3	Студент намагається аналізувати на основі побутових знань і навичок; виявляє окремі властивості, спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру, за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом
Середній (репродуктивний)	4	Студент володіє початковими знаннями, знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснень викладача, провести за зразком економічні розрахунки; слабо орієнтується у поняттях, визначеннях, самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі
	5	Студент знає більше половини навчального матеріалу, розуміє сутність предмета, може дати визначення економічних понять, категорій, однак із помилками, впевнено працювати з підручником, самостійно оволодіти частиною навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але висновки не логічні, не послідовні
	6	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхово аналізувати події, економічні ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою, самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами
Достатній (алгоритмічно-дієвий)	7	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє основоположні теорії і факти, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними, вміє наводити свої власні приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити, самостійно користуватися додатковими джерелами, правильно використовувати термінологію, скласти прості таблиці, схеми
	8	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно висвітлює суспільні події в державі і за рубежом, вміє аналізувати, робити висновки до економічних розрахунків; відповідь його повна, логічна, обґрунтована, однак із деякими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і захистити його положення
	9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує економічні знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки,

		використовує загальновідомі докази у власній аргументації, чітко тлумачить економічні поняття, формулювання законів, нормативних документів, може самостійно опрацювати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички
Високий (творчий професійний)	10	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних умовах, ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності процесів; робить аргументовані висновки, практично оцінює окремі нові факти, явища, процеси, самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання, може сприймати іншу позицію як альтернативну, знає суміжні дисципліни, використовує знання, аналізуючи економічні явища
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з предмета, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, уміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, дискусії, круглі столи), спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію, самостійно вивчити матеріал, визначити програму своєї пізнавальної діяльності, знаходити інформацію в газетах, журналах, публікаціях, Інтернеті, мультимедійних програмах тощо, оцінювати економічні явища в суспільстві, виявляє свою життєву позицію
	12	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, використовує широкий арсенал засобів доказів своєї думки, розв'язує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї, виконує науково-дослідну роботу, логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує Інтернет, моделює економічні ситуації в нестандартних умовах

Критерії оцінювання

індивідуального науково-дослідного завдання (ІНДЗ)

1-2 бали – студент недостатньо володіє матеріалом.

3 бали – студент за допомогою викладача готується до заняття та складає план-конспект, володіючи елементарними навиками аналізу науково-методичної літератури.

4 бали – студент володіє матеріалом та окремими навиками аналізу науково-методичної літератури, виконує роботу у спрощеному вигляді.

5 балів – студент володіє матеріалом, відтворює значну його частину у вигляді реферату, за допомогою викладача аналізує науково-методичну літературу.

6 балів – студент володіє матеріалом і навиками текстуального аналізу на рівні цілісного уявлення про предмет дослідження, пише текст реферату самостійно, але допускає помилки та неточності.

7 балів – студент володіє матеріалом, систематизує та узагальнює його, складає текст, підбирає додатковий матеріал.

8 балів – студент володіє матеріалом та навиками цілісного аналізу науково-методичної літератури, виявляє початкові творчі здібності, самостійно готує текст, у якому можуть бути допущені неточності, вміє працювати з різними джерелами інформації.

9 балів – студент на високому рівні володіє матеріалом, систематизує, узагальнює та аналізує науково-методичну літературу, має власні судження, самостійно готує текст реферату та правильно його оформлює.

10 балів – студент вільно володіє матеріалом та навиками цілісного аналізу науково-методичної літератури, виявляє навички самостійного наукового пошуку, вільно складає текст реферату та правильно виконує його оформлення.

Критерії оцінювання

навчальних досягнень студентів при виконанні контрольних робіт

Контрольна робота включає одне питання теоретичного і одне тестове завдання, розраховані на виявлення знань студентів. Кожне з питань оцінюється 20 балами. Максимальна сума, яку студент може набрати за контрольну роботу, становить 60 балів.

Оцінювання питань:

0-3 бали – студент не уявляє об'єкт навчання і не може відтворити деякі його елементи, мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності.

4-7 балів – студент аналізує менше половини навчального матеріалу обраної теми; має фрагментарні уявлення про роботу з джерелами, у нього відсутні сформовані вміння та навички.

8-11 балів – студент аналізує більше половини навчального матеріалу, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, наводить приклади, орієнтується в хронології, підтверджує висловлені судження одним-двома аргументами.

12-15 балів – студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє основоположні теорії і факти, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; уміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, самостійно користується довідковою літературою; правильно використовує термінологію; складає таблиці та схеми.

16-19 балів – студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, уміє аналізувати і систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; висловлює стандартну аргументацію при оцінці дій, процесів, явищ; чітко тлумачить поняття; виконує прості творчі завдання.

20 балів – студент володіє узагальненими поняттями з предмета, аргументовано використовує їх, вільно знаходить потрібну інформацію та аналізує її, ставить і розв'язує проблеми, уміє застосовувати вивчений матеріал для винесення власних аргументованих суджень; самостійно оцінює різноманітні політичні процеси, виявляючи особисту позицію щодо них.

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всівидинавчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 - 81	C		
67 -74	D	Задовільно	
60 - 66	E		
1 – 59	Fx	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

11. Критерії оцінювання – денна форма навчання

Навчальні досягнення студентів денної форми навчання оцінюються за чотирибальною системою: «зараховано», «незараховано» (з можливістю повторного складання).

Оцінка «зараховано» ставиться за глибокі, тверді та систематизовані знання програмного матеріалу. Враховується вичерпність і логічність викладу; вільне володіння і оперування понятійним апаратом; знання першоджерел та текстів класиків; вміння робити оцінки, судження та самостійні висновки; поєднувати знання предмета з іншими; ступінь знайомства з літературою предмета, ідеями основних політологічних та управлінських шкіл, умовами виникнення та етапами основних концепцій. Важливе творче використання знань як методологічної основи для пояснення сучасних суспільно-політичних процесів, застосування теоретичних положень до політичної та управлінської практики.

Оцінка «незараховано» ставиться тоді, коли виявлено суттєві прогалини програмового матеріалу; допускаються принципові помилки при його викладі; незнання управлінських текстів і концепцій, невміння використати понятійний апарат і застосувати основні категорії теорії державного та муніципального управління.

3. Методичне забезпечення

1. Малиновський В. Я. Державна служба: теорія і практика : навч. посіб. / В. Я. Малиновський. – К. : Атіка, 2003. – 160 с.

2. Малиновський В. Я. Державне управління : навч. посіб. – 3-тє вид., переробл. та допов. / В. Я. Малиновський. – К. : Атіка, 2009. – 608 с.

3. Малиновський В. Я. Словник термінів і понять з державного управління. – Вид. 2-ге, доп. і виправл. / В. Я. Малиновський. – К. : Центр сприяння інституційного розвитку державної служби, 2005. – 254 с. – (Серія «Бібліотека молодого державного службовця»).

4. Малиновський В. Я. Територіально-організація влади України: концептуальні засади трансформації : [монографія] / В. Я. Малиновський. – Луцьк : СПД Гадяк Ж. В., 2010. – 451 с.

4. Список джерел

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р.- К.: Преса України, 1997.- 80 с.

2. Про внесення змін до Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» щодо його приведення у відповідність із Конституцією України : Закон України від 27 лют. 2014 р. № 795 // Голос України. – 2014. – 1 берез. – С. 3.

3. Про деякі питання військово-цивільних адміністрацій : постанова Кабінету Міністрів України від 23 квіт. 2015 р. № 237 // Урядовий кур'єр. – 2015. – 25 квіт. – С. 11.

4. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27 лют. 2014 р. № 794 // Голос України. – 2014. – 1 берез. – С. 6-9.

5. Про місцеві державні адміністрації : Закон України // Голос України. – 1999. – 12 трав. – С. 7-9.

6. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади : постанова Кабінету Міністрів України від 10 берез. 2014 р. № 442 // Урядовий кур'єр. – 2014. – 16 верес. – С. 14.

7. Про столицю України – місто-герой Київ : Закон України // Голос України. – 1999. – 2 лют. – С. 10-11.

8. Гурне Б. Державне управління / Б. Гурне. – К.: Основи, 1993.

9. Дзвінчук Д. І. Вступ до спеціальності : курс лекцій / Д. І. Дзвінчук, В. І. Малімон. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2012. – 172 с.

10. Державне управління : курс лекцій / заг. ред. Д. І. Дзвінчука. – 2-ге вид. переробл. і доповн. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2012. – 616 с.

11. Державне управління : підручник : у 2 т. / Нац. академ. держ. упр. при Президентіві України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк, К. О. Ващенко, Ю. П. Сурмін [та ін.]. – К. ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012.

12. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України ; наук.-ред. колегія : Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. – Т. 1 : Теорія державного управління / наук.-ред. колегія : В. М. Князев (співголова), І. В. Розпутенко (співголова) та ін. – К. : НАДУ, 2011.

13. Киричук В. В. Історія державного управління в Україні : [навч. посіб.] / В. В. Киричук, В. І. Тимцуник – К.: УАДУ, 2001 – 244 с.;

14. Лазор О.Д., Лазор О.Я., Лазар І.Г. Основи державного управління та місцевого самоврядування: Навч. посіб. – К.: Дакор, 2007. – 312 с.

15. Райт Г. Державне управління / Г. Райт. – К. : Основи, 1994.

16. Романов В. Державне управління і самоврядування в Україні : історичний нарис / В. Романов, Г. Швидько. – К. : УАДУ, 1997. – 140 с.;

17. Теорія та історія державного управління : навч. посіб. / Одінцова Г.С., Дзюндзюк В.Б., Мельтюхова Н.М. та ін. – К. : «Видавничий дім «Професіонал», 2008.